

KV Ympäristökonsultointi Tmi

T201805

7.9.2018

NOSTO
Consulting

KEMIÖNSAAREN KUNTA

Långholmenin ranta-asemakaavan luontoselvitys

Esipuhe

Kemiönsaaren kunnassa sijaitsevan Långholmenin ranta-asemakaavan luontoselvitys on tehty Nosto Consulting Oy:n toimeksiannosta. Työ on tehty asemakaavatasoisesti ja toimeksiannossa keskeisenä tehtävänä oli selvittää kaava-alueen ja sen vaikutusalueen nykyiset luontoarvot. Alueen merkittäviä luontotyyppejä kartoitettaessa huomioitiin myös alueen merkitys ulkoilun ja virkistyksen kannalta. Saatujen tietojen mukaan selvitysalueelle ei ole tehty aiempia asemakaavatasoisia luontoselvityksiä.

Tämän raportin valokuvat KV Ympäristökonsultointi.

Yhteystiedot:

KV Ympäristökonsultointi Tmi
Piilipuunkuja 10
Fin-21410 LIETO
Kotipaikka Lieto
Y-tunnus 2079783-8
Puhelin 0400 358 551

KV Ympäristökonsultointi Tmi
Liedossa 7.9.2018

Kai Vuorinen
Ympäristöasiantuntija

Sisältö

Esipuhe

1	JOHDANTO	2
2	MENETELMÄT	2
3	YLEISTÄ	2
3.1	<i>Selvitysalueen sijainti</i>	2
3.2	<i>Selvitysalueen ympäristön yleiskuvaus</i>	4
3.3	<i>Selvitysalueen olemassa olevat suojelualueet ja muut huomioitavat kohteet</i>	4
3.4	<i>Selvitysalueen eläimistö</i>	5
3.5	<i>Selvitysalueen kasvillisuus</i>	6
3.6	<i>Selvitysalueen topografia, kallio- ja maaperä</i>	6
4	TULOKSET	7
4.1	<i>Luontodirektiivin liitteen IV mukaiset lajit</i>	7
4.2	<i>Lintudirektiivin liitteen I mukaiset lajit</i>	7
4.3	<i>Metsälain mukaiset luontotyytit</i>	8
4.4	<i>Muut luonto- ja ympäristöarvot</i>	8
5	TULOSTEN TARKASTELU	10
5.1	<i>Luontoselvityksen tulosten tarkastelu</i>	10
5.2	<i>Luontoselvityksen tulosten epävarmuustekijät</i>	10
6	LÄHTEET	11

Liitteet Liite 1. Luontokohteet, tuloste A3

1 JOHDANTO

Nosto Consulting Oy on tilannut Långholmenin RAK:n luontoselvityksen KV Ympäristökonsultointi Tmi:ltä. Selvitystyön alkuvaiheessa (6/2018) lähtötietoja on saatu tilaajalta. Kartat ja ortoilmakuvat ovat Maanmittauslaitoksen kiinteistötietojärjestelmästä, KTJ. Tiedonvaihto ja keskustelut antoivat puitteet luontoselvityksen tekemiselle. Selvityksen lähtökohdat ja tavoitteet olivat selvillä työn aloitusvaiheessa.

Tämän luontoselvityksen on laatinut FM Kai Vuorinen. Luontoselvitys koostuu raportista ja liitekartasta. Niissä esitetään alueen ympäristöä ja luontoa.

2 MENETELMÄT

Luontoselvityksen kenttätyöt tehtiin 29.5. ja 29.8., joiden aikana koko alue tarkistettiin maastossa monipuolisesti. Maastokäyntien aikana tehtiin havainnot kasveista, eläimistä ja luontotyypeistä.

Työn tilaajalta, Kemiönsaaren kunnalta, ELY-keskukselta ja SYKE:sta saatujen lähtötietojen perusteella alueelle ei sijoitu suojelualueita. Työn edetessä selvitysalue tarkistettiin suojeltavien luontotyyppien, kasvi- ja eläinlajien sekä arvokkaiden ja huomioitavien luontokohteiden että lajien varalta. Luontotietoja tarkistettiin myös eri tietojärjestelmien kautta mm. Hertta-järjestelmä, Karpalo, Liiteri, Lounaispaikka ja Maankamara.

Työssä keskeinen huomio kohdistettiin erityisesti niihin luontoarvoihin, jotka voivat rajoittaa alueelle suunniteltua tulevaa maankäyttöä. Näitä luontoarvoja voivat olla:

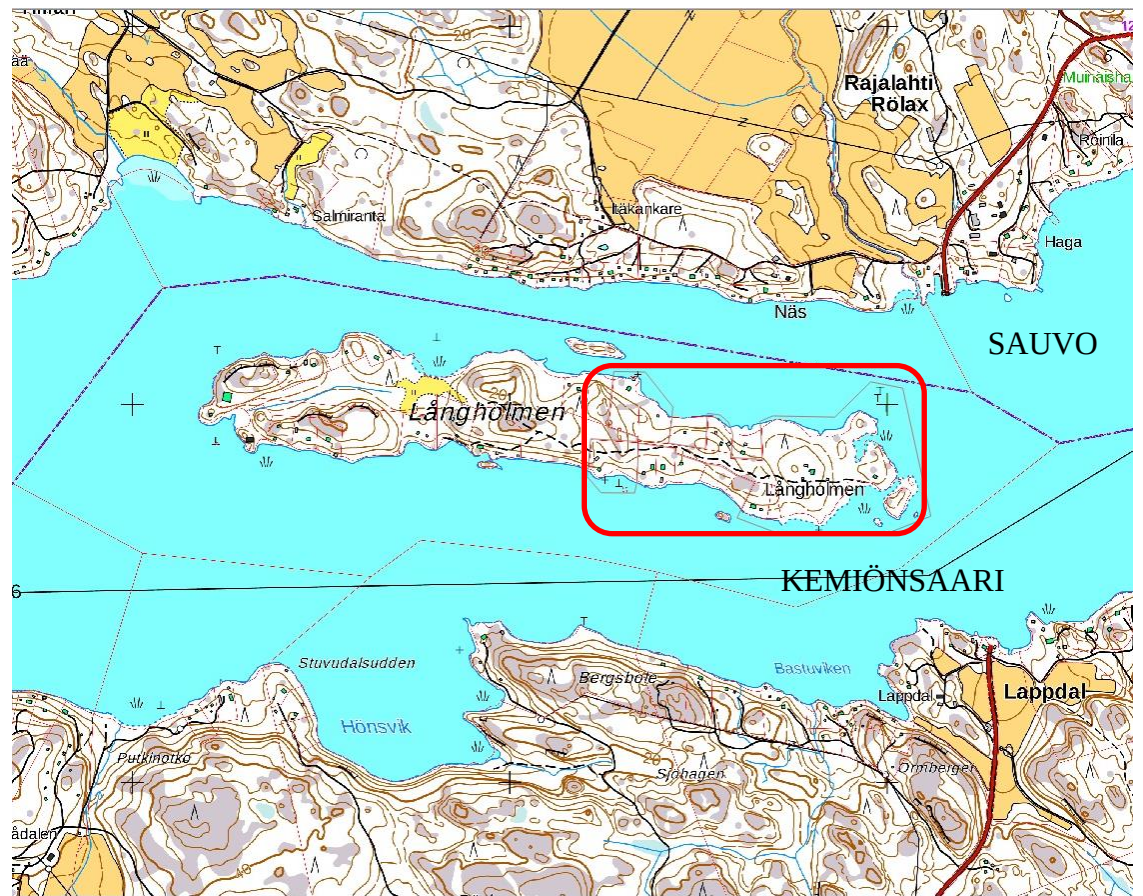
- Luonnonsuojelulain mukaiset suojellut luontotyypit (1096/1996 4 luvun 29 §)
- Metsälain mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt (N:o 1093/1996 3 luvun 10 §)
- Vesilain mukaiset luonnontilaisena säilytettävät vesiluonnon kohteet (1961/264 1 luvun 15a, 17a §)
- Uhanalaisuusluokituksen mukaiset lajit (www.ymparisto.fi → Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010 sekä → Lintujen ja nisäkkäiden punaiset listat 2015)
- Lintudirektiivin liitteen I mukaiset lajit (92/43/ETY), Suomen ympäristökeskus 2018a.
- Luontodirektiivin liitteen IV mukaiset lajit (79/409/ETY), Suomen ympäristökeskus 2018b.
- Mahdolliset muut luonnon monimuotoisuuden kannalta huomionarvoiset kohteet

Erityistä huomiota kohdistettiin niihin edustavampiin lajeihin, joita voidaan tavata saarien niityillä ja rannoilla, pienialaisilla kedoilla, saariston metsissä ja ruovikon reunoilla. Lajistossa paikallisena erityishuomion kohteena olivat mm. lepakot, sammakot, linnut sekä hyönteiset.

3 YLEISTÄ

3.1 Selvitysalueen sijainti

Långholmenin RAK -alue sijoittuu Kemiönsaaren kunnan pohjoisreunaan. Kemiönsaaren keskustasta alueelle kuljetaan autolla Kemiöntietä pohjoiseen ja käännetään itään Lappdalintielle. Vanhaan lauttarantaan saavuttua (5,8 km) voi saarelle soutaa noin 7-8 minuutissa. Selvitysalue käsittää Långholmenin itäisen puoliskon seitsemää pientä tonttia lukuun ottamatta. Selvitysalueen koko on ruovikkoalueet huomioiden 15,7 ha.

Kuva 1. Selvitysalue, noin 20 ha, sijoittuu Rungonsalmeen Långholmenin saarelle. Mittajana on noin 1:20 000. Lähde Maanmittauslaitos2018.

Kuva 2. Selvitysalue on rajattu punaisella. Mittakaava on 1:2400. Lähde Maanmittauslaitos 2018.

3.2 Selvitysalueen ympäristön yleiskuvaus

Selvitysalue koostuu viidestä tilasta. Ne on rajattu kuvaan 2. Selvitysalueen lomaan jääneitä tiloja ei kartoiteta luontoarvojen osalta tarkasti. Rakennettuja kaava-alueeseen kuuluvat tilat sen sijaan pyrittiin kartoittamaan hyvin, mutta olla häiritsemättä mökkiläisiä haittaavasti. Rakennettujen tilojen, mökkien ja muiden ulkorakennusten ympärillä kasvillisuutta ei siten tarkistettu. Ruderaattilajistoa ja puutarhojen viljelykasveja kasvaa yleisesti mökkituloilla. Puut ja pensaat ovat pihapiireissä lajeiltaan tavanomaisia. Långholmenin saaren itäosan laella ja metsiköissä puusto muodostuu vanhoista ja eri-ikäisistä männyistä, kuusista ja lehtipuista. Ranta-alueilla puusto vaihtuu kohti rantaa lehtipuuvaltaiseksi, kasvaen rantakivikossa enää vain tervaleppää. Itäinen saari noudattaa niin ikään em. vyöhykkeisyyttä. Ranta-alue on voimakkaasti ruovikoitunut ja matala. Rannassa on pieni kaistale hiekkapohjaista rantaa, joka havaintojen mukaan ei olisi luontaista hiekkarantaa. Selvitysalueen ranta-alueella sijaitsevat tervalepät, pihlajat ja koivut ovat maisemassa keskeisiä.

Kuva 3. Yllä on näkymä länteen eteläisen rannan osalta.

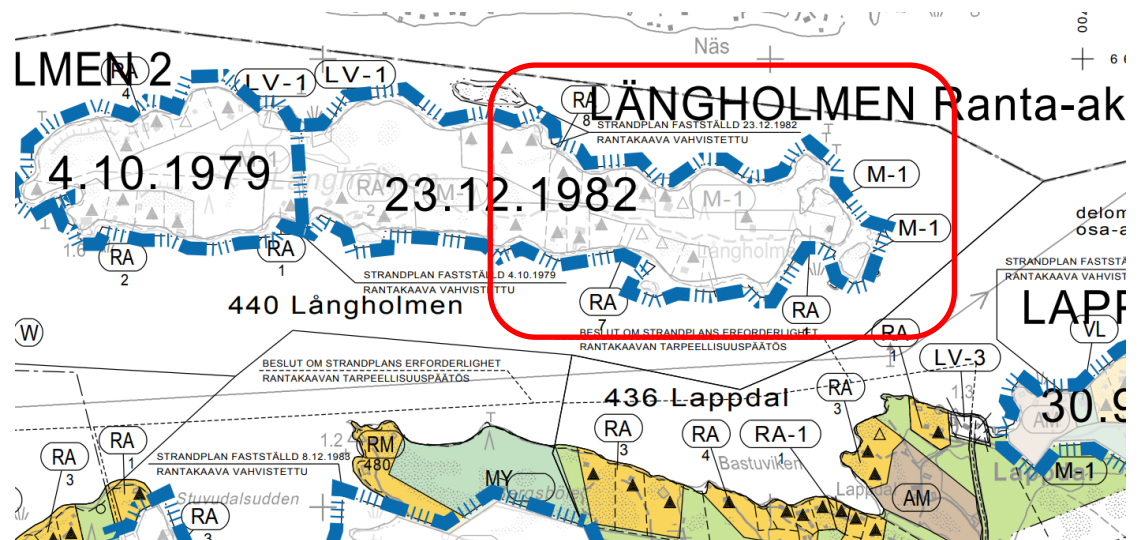
Kuva 4. Istutuskusikkaa vanhalla peltoalueella.

3.3 Selvitysalueen olemassa olevat suojelualueet ja muut huomioitavat kohteet

Tarkistettujen lähtötietojen perusteella selvitysalueelle ei sijoitu luonnonsuojelualueita, kaavojen suojelualueita, pohjavesialueita, Natura 2000-alueita, valtakunnallisten suojeluohjelmien mukaisia alueita eikä perinnemaisemaselvityksen, muinaismuistojen, kallioinventoinnin tai pienvesiselvityksen kohteita.

Ennakkotietojen mukaan alueelle ei sijoitu liito-oravan elinympäristöjä. Uhanalaisten tai rauhoitettujen kasvien tai eläinten esiintymistä alueella ei ole aiempia tietoja.

Selvitysalueelle on vahvistettu ranta-asemakaava 23.12.1982 eli lähes 36 vuotta sitten. Sen mukaan alueelle ei ole osoitettu erityisiä luontoarvoja.

Kuva 5. Ote Kemiönsaaren rantayleiskaavasta, joka hyväksyttiin 14.6.2018. Yleiskaavaan ei ole asetettu erityisiä suojelumerkintöjä Långholmenin vastaiselle rannalle. Långholmenin 1982 ranta-asemakaavassa merkinnät ohjaavat lähinnä rakentamista.

3.4

Selvitysalueen eläimistö

Selvitysalueella nähtiin nisäkkäistä mm. lepakoita, oravia ja myyriä. Oravalla on vahva elinympäristö saaren itäosassa. Saarella metsiköiden väliset ojpainanteet olivat monin paikoin kuivuneita. Selvitysalueelle ei sijoitu lampia, vaan meri on keskeinen vesistö. Selvitysalueella ei tehty näköhavaintoja käärmeistä eikä kauriista tai muista hirvieläimistä. Asukkaiden haastattelun perusteella hirvieläimiä liikkuu kuitenkin saarelle ajoittain. Rantaniityt, polut ja pihapiirit ovat hyönteisille tärkeitä elinympäristöjä.

Liito-oravan elinympäristöistä pyrittiin löytämään havaintoja ensimmäisen maastokäynnin yhteydessä 29.5.2018 siltä varalta, että saareen olisi eristäytynyt populaatio. Selvitysalueen merkittävät haavat ja kuuset tarkistettiin pesäkolojen, pesinnän ja papanahavaintojen varalta. Selvitysalueelta ei kuitenkaan tehty yhtään liito-oravahavaintoa.

Lepakot: Lepakoita havainnoitiin 29.8.2018 hämärän saavuttua (klo 21:15–22:30) detektorin avulla. Långholmenin kulttuuriympäristöstä löydettiin runsaasti lepakoille soveltuvia ruokailupaikkoja ja todennäköisimmin kolme lepakkolajia. Useat detektorilla havaitut lepakot nähtiin myös vaaleata yötaivasta vasten verraten hyvin. Muutama havainto saatiin vain detektorilla. Kaava-alueella tehtyt lepakkohavainnot sijoittuivat olemassa olevien rakennuksien lähelle, niityn ja metsän rajapintaan ja suojaisien polkujen katveeseen. Havaintojen pohjalta on siis todennäköistä, että lepakoiden päiväpiilot sijoittuvat (tilalla 1-41) rakennuksien ullakko-osiin. Kaava-alueella on toki luonnollisia puunkoloja, keloja sekä pieniä kivikoita että louhikoita). Katso lepakot Liite 1 kartalta.

Linnut: touko- ja elokuun maastokäyntien yhteydessä laajan metsäalueen lajistoon kuuluivat mm. västäräkki, sepelkyyhky, räkätti-, laulu ja mustarastas, käpytikka, peippo, varis, harakka, talitiainen ja kirjosiippo. Selvitysalueen varsinaisilla tärkeillä lintukohteilla (myöhemmin Li1-Li5) lajirunsaus kasvaa ja lajimäärät lisääntyvät. Ranta-alueella näyttävimmän keväällä näkyivät rantasipi, sinisorsa, kalalokki, harmaalokki, kalatiira, kyhmyjoutsen ja silkkiuikku. Selvitysalueen metsäalueet eivät olleet lintulajien määrien suhteen erityisen monipuolisia.

Sammakot: Erityisesti kevätkäynnin aikana etsittiin sammakoiden kutupaikkoja sekä saarten sisäosista että ranta-alueiden kosteikoilta. Useista potentiaalisista rantaniityistä huolimatta havaitut kosteikot olivat ruskosammakoiden elinympäristöä. Viitasammakoiksi tunnistettavia yksilöitä ei löytynyt. Ruskosammakoita löytyi yhä lepakkokäynnin yhteydessä 29.8.2018.

3.5 Selvitysalueen kasvillisuus

Långholmenin selvitysalue on puulajeiltaan tavanomainen. Puuston muodostavat männyn lisäksi mm. terva- ja harmaaleppä, raita, hies- ja rauduskoivu, haapa, pihlaja ja kataja. Alueella ei kasva luontaisia jalopuumetsiä. Pihapiireistä siemeninä levinneitä tammien ja vaahteroiden 1-3 m korkuisia taimia alueen esiintyi silti valoisilla aukkojen reunoilla. Erityisesti etelään avautuvalla saaren puoliskolla esiintyy 1-3 m korkeita katajia ja vastaavasti pohjoispuolinen rinne on nuorten ja kookkaidenkin pihlajien sävyttämä. Harvakseltaan saarella esiintyy kookkaita haapoja ja kilpikaarnaisia vanhoja mäntyjä. Tuulen kaatamia puita on muutamia yksilöitä ja osa niistä on ehtinyt lahoamaan jo pitkään. Lahopuut ja kelot ovat tärkeitä mm. hyönteislajiston kehittymiselle saarella.

Kenttäkerroksen lajeista puolukka, mustikka, kanerva, rönsyrölli ja metsäkastikka esiintyvät alueella tyyppilajeina. Muina lajeina alueella tavattiin mm. ahosuolaheinää, sananjalkaa, metsälauhaa ja kevätpiippoa. Ketolaikussa vanhan niityn alueella esiintyivät koiranputki, isomaksaruohoa, mäkitervakkoa, keto-orvokkia, ahosuolaheinää, peltolemmikkiä sekä nurmi- ja peltotädykettä. Muutamilla kallioiden reunoilla löytyi kallioimarretta ja metsäalvejuurta.

Sammallajiston pohjakerroksessa muodostavat yleiset seinä-, kynsi- ja metsäkerrossammalet. Rahka- ja karhunsammalet esiintyvät hyvin kapeana vyöhykkeenä tulvivan rantaniityn osana. Kallioiden kosteilla reunoilla sammalet ovat tavallisia. Harvassa esiintyvien pienialaisten kallioiden pinnalla havaittuja sammallajeja olivat: kalliokarsta-, kivitiera-, kallioahman- ja kivikynsisammal. Jäkälälajeja on niukasti (mm. pallero- ja harmaaporonjäkäliä, torvijäkälä ja hirvenjäkäliä).

Selvitysalueella metsätyypit vaihtelevat maanpeitteen paksuuden mukaisesti VT (kuiva kangas), MT (tuore kangas), OMT (lehtomainen kangas) ja OMaT (Lehto). Mäkien kasvillisuus on niukkaa. Alueen kasvillisuus kulttuurivaikutteista avoimella vanhalla niittyalueella, jossa niittylajisto on pysynyt edelleen runsaana.

Selvitysalueen edustavimmat luontokohteet on kuvattu kappaleessa 4 Tulokset. Samassa yhteydessä tarkastellaan lähemmin luontokohteiden kasvilajistoa.

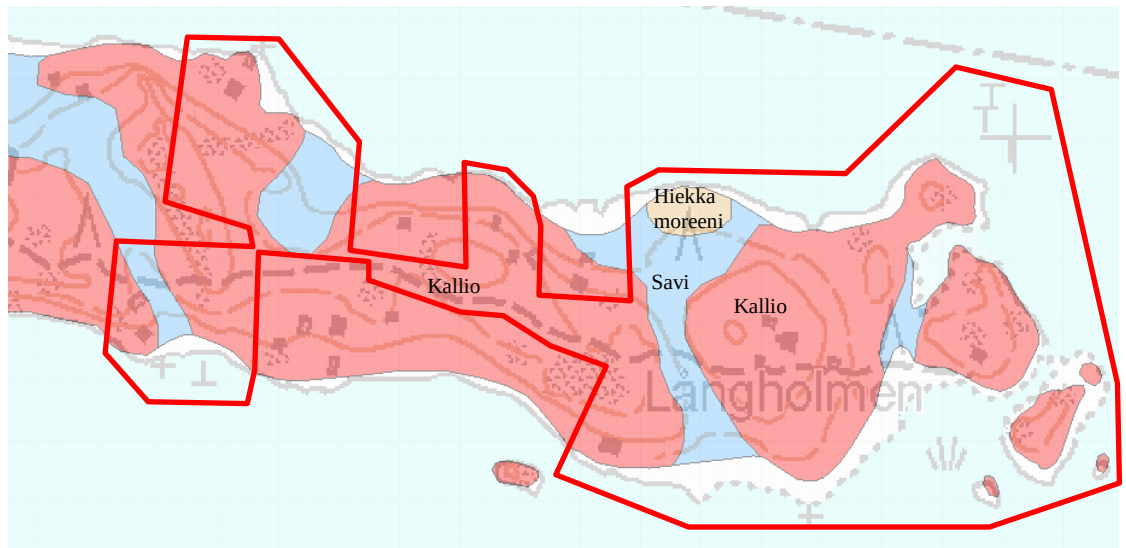
3.6 Selvitysalueen topografia, kallio- ja maaperä

Selvitysalueella on kohtuulliset korkeusvaihtelut, sillä alueen keskellä kalliomaan kohoaa selvästi. Korkeustaso on suurimmillaan saaren keskellä, kallioiden laella, 10–15 m (m) ja matalimmillaan merenrannalla (0 m). Maanpinta kohoaa melko tasaisesti rannoilta saaren keskiosaa kohden. Vain muutamassa kohdassa kallioselänne ulottuu pohjoisrantaa kohden. Maastonvaihtelut ovat havaittavissa liite 1:ssä. Alueelle ei sijoitu irtolohkareita.

Kuvat 6 ja 7. Saarella rinteet ovat loivia ja kasvillisuuden peittämiä. Oikealla on alavaa ja rehevää maastoa.

Kalliomaan kattaa selvitysalueesta yli 65 %. Avokallioita esiintyy korkeimmilla mäki-alueilla niukasti, mutta niiden reunoilla ja väleissä esiintyy irtainta maa-ainesta runsaasti. Savikkoalueet halkovat saarta etelä-pohjois-suuntaisesti. Hiekkamoreenia on pienialaisesti.

Kuva 8. Selvitysalue on rajattu punaisella maaperäkartan (vas.) otteeseen. Maaperälajit ovat näkyvissä kartalla. Kallioperäkartan mukaan porfyryinen graniitti on kivilajina koko alueella.

4

TULOKSET

Selvitysalueella ei ole vesilain eikä luonnonsuojelulain tai -asetuksen mukaisia kohteita. Alueen luontotyytit eivät täyttäneet vesilain mukaisia vesiluonnon tyyppejä eikä luonnonsuojelulain mukaisia luontotyyppejä.

4.1

Luontodirektiivin liitteen IV mukaiset lajit

Selvitysalueella havainnointiin luontodirektiivin mukaisia lajeja kuten esim. liito-oravia, viitasammakoita ja lepakoita. Liito-oravan papanoita etsittiin mm. kaikkien haapojen, kookkaiden raitojen, koivujen ja kuusien juurilta, niitä kuitenkin löytämättä. Kohteen sijoittuminen saarelle vähentää liito-oravien esiintymisen todennäköisyyttä alueella.

Selvitysalueelta ei löydetty viitasammakoita. Selvitysalueella löydettiin ruskosammakoita sekä ranta-alueelta (rantaniityt ja ruovikot) ja muutamia tuoreissa metsissä. Rantaniityillä ja ruovikkoalueilla tulisi välttää turhaa ruoppauskaivua (laajentuvaa) ja mieluummin ylläpitää nykyiset ruopatut väylät muulla tavoin avoimina.

Lepakoista alueella tavattiin 2 eri lajia varmuudella: viiksisiippaa ja isoviiksisiippaa eniten, mutta myös todennäköisesti korvayökkö yhdessä havaintopaikassa. Lajien havainnot ilmenivät D230 -detektorilla, näköhavainnoilla sekä sijainti- ja lentokorkeustietoihin pohjautuvalla määrittelyllä. Lajit ovat kaikki elinvoimaisia lajeja suomessa ja yleisiä. Niiden pesintäpaikat ja päiväpiilot sijoittuvat näissä olosuhteissa usein rakennusten ullakotiloihin, varastoihin, puu- ja halkopinoihin tai laiturirakenteisiin. Lajien pesintää ei saa häiritä. Saalistus- ja ruokailualueita ei tulisi hävittää tai muuttaa siten, että ruokailualueen ominaispiirteet muuttuvat kuten kasvillisuus poistetaan, puuston rakennetta muutetaan nopeasti tai alue rakennetaan ns. umpeen. Talvihorroksessa olevaa lepakkoa ei saa häiritä.

4.2

Lintudirektiivin liitteen I mukaiset lajit

Selvitysalueella havainnointiin lintudirektiivin liitteen I mukaisia lajeja. Niiden pesintää esiintyi itäreunan Li5-rajauksen sisäpuolella mm. kyhmyjoutsen (elinvoimainen, rauhoitettu) ja kalatiira (elinvoimainen, rauhoitettu). Kohteen sijoittuminen saaren itäreunaan rajoittaa rakentamista lähinnä alavilta ranta-alueilta ja saaren lehtipuuvaltaiselta reunalta. Käpytikka

(elinvoimainen, rauhoitettu) nähtiin saaren keskiosissa ja itäosissa kahteen kertaan. Sen pesäpuusta ei tehty varmistettua löytöä. Ranta-alueella viihtyvä rantasipi on myös elinvoimainen ja rauhoitettu laji.

4.3 Metsälain mukaiset luontotyytit

Tuore lehto 1. Kohteessa lehto on yhtenäinen kokonaisuus. Sen lajistosta olivat tunnistettavissa mm. lillukka, valkovuokko, sinivuokko, kiolo, metsätähti, käenkaali, oravanmarja, aho-orvokki, nuokkuhelmikkä ja nurmilauha. Vähälukuisina esiintyvät myös syyälinnunherne, kalliokiolo, mustakonnanmarja ja sudenmarja. Puusto on pääosin lehtipuustoa ja mäntyä. Tuomet, pihlajat ja lehtokuusamat muodostavat muutamia pieniä ryhmiä. Niitynsivussa (kuvion etelärajalla) kasvaa jo niittylajeja kuten vuohenputkea ja kissankelloa. Päiväperhosista alueella havaittiin mm. sitruuna-, amiraali-, nokkos-, kaali- ja neitoperhonen sekä pikkukultasiipi, pikkusiniisiipi ja paatsamasiniisiipi.

Toimintasuositus. Lehdon luonnontilan säilyttäminen lisää paitsi alueen monimuotoisuutta ja on lähimaisemassa kaunis reuna-alue ennen rantaa. Puusto suojaa lehtoa sopivasti, joten puuston merkittävää poistoa ei tässä vaiheessa tulisi tehdä.

Kuvat 9-12. Selvitysalueelle sijoittuu kaunis ja edustava kuiva lehtorinne, jossa kasvaa mm. syyläjuuri ja mustakonnanmarja kasvavat.

4.4 Muut luonto- ja ympäristöarvot

Rantaniitty 2-12. Selvitysalueen rannoille sijoittuu kymmenkunta selvää pienialaista rantaniittyä. Avoimien rantaniittyjen osuus on useimmiten 5-7 m syvä ennen kuin järviruokokasvusto alkaa (ja jatkuu yhä syvenevään mereen). Saaren pohjoispuoleisilla rantaniityillä kasvaa eteläisiin rantaniittyihin verrattuna selvästi enemmän mm. rantaluhtalitukkaa ja kurjenmiekkää. Luhtalitukkaa tavataan silti harvalukuisena muutamilla etelään avautuvilla rantaniityillä. Rantaniittyjen kasvilajistossa havaittiin lisäksi mm. tupasluikka, polkusara, ranta-alpi, terttualpi, mesiangervo, piharatamo, luhtatähtimö, ojakellukka ja rentukka. Rantaniityt ovat tärkeitä elinympäristöjä erityisesti hyönteisille.

Toimintasuositus. Kohteen kasvillisuus on syytä huomioida kunkin rantaniityn osa-alueen säilyttämiseksi. Rantaniityille ei tule metsäojien vesiä, jotka rehevöittäisivät niitä liikaa.

Kuvat 13 ja 14. Selvitysalueen meren rantoihin sijoittuu rantaniittyjä, ja mm. rantaluhtalitukka kasvaa runsaana.

Kallioketo. Kalliokedon kasvilajisto on paikallisesti edustavaa ja se muodostaa maisemallisesti tärkeän elementin. Kallioketojen lajistossa ovat mm. peltolemmikki, ketotädyke, mäkitervakko, ahosuolaheinä, keto-orvokki, pelto-orvokki, keltamaksaruoho, isomaksaruoho, niittynurmikka ja nurmilauha. Lisäksi esiintyy mm. nokkosta, timoteitä, nurmipuntarpäättä, paimenmataraa sekä sammalia että jäkälää. Ketoalue on kehittynyt puretun rakennuksen perustuksiin saakka.

Toimintasuositus. Alkuaan ihmistoiminnan tuloksena syntynyt kallioketo tulee alueella mielellään säilyttää. Ne ovat tärkeitä kasvilajien (ja kulttuuripiirteiden) säilymisen kannalta mutta myös hyönteisille mm. päiväperhosille hyviä ruokailupaikkoja. Kalliokedon sijoittuminen alueelle on maisema-arvon säilymisen kannalta tärkeitä. Kalliokedon kasvilajisto voi paremmin jos sitä niitetään vuosittain tai alueella laidunnetaan (lampaita). Rannempana alue muuttuu niityksi ja reunoilla pensaat mm. vadelma, tuomi ja terttuselja ovat paikoin jo korkeita.

Kuvat 15 ja 16. Selvitysalueelle sijoittuu yksi kaunis keto runsaine perinteisine kasvilajineen mm. mäkitervakko.

Linnuille tärkeät alueet Li1-Li5. Selvitysalueen rannoille sijoittuu 5 linnuille tärkeätä aluetta. Osa on laajahkoja kokonaisuuksia (Li1, Li3 ja Li4) ja toisaalta yksi (Li5) käsittää lähinnä pesintä ja ruokailualueena tärkeän kiven ja sen viereisen ruovikkoalueen. Lintulajisto on tavanomaista lehtojen lajistoa, eikä alueilla muutoin esiinny merkittäviä uhanalaisuusluokissa olevia lajeja kuin kappaleessa 4.2. oli aiemmin esitetty. Rastaita, tiaisia, peippoja ja kerttuja esiintyy runsaslukuisesti. Käpytikka liikkuu laajasti saaren keskiosista itäosaan saakka.

Toimintasuositus. Olisi hyvä, jos 5 kpl lintualueita voidaan huomioida muuttamattomina ja lähiympäristön kasvillisuus voisi siten säilyä.

Kuvat 17 ja 18. Selvitysalueelle sijoittuu useita edustavia ketoja runsaine perinteisine kasvilajineen.

Kuvat 19 ja 20. Västäräkki ja itäisin saari, jonka itäranta on lокkien, tiirujen ja yleisesti vesilintujen suosiossa.

5 TULOSTEN TARKASTELU

5.1 Luontoselvityksen tulosten tarkastelu

Luontoselvityksen myötä voidaan todeta, että asemakaavoitettavat tontit voidaan sijoittaa kaava-alueen vapaille sijaintipaikoille muuttamatta ympäristölainsäädännössä mainittuja tärkeitä elinympäristöjä ja vähentämättä uhanalaisten, vaateliiden lajien luontaista levinneisyyttä. Olemassa olevat viheryhteydet ja tässä selvityksessä esitetyt luontokohteet on hyvä huomioida kaavatonttien jaottelussa. Riittävä metsäisyys, kedon ja niityn sekä rantaniityn säilyttäminen ylläpitävät maisemaa jokseenkin muuttumattomana rakentamisesta huolimatta. Koska kaava-alueelle tulee joka tapauksessa rakentamista, on suositeltavaa jättää lepakoiden havaitut ruokailualueet ja niiden lähimetsät verraten muuttumattomiksi. Siten lepakoille soveliaat reitit ruokailupaikkojen ja päiväpiilojen välillä voisivat säilyä.

5.2 Luontoselvityksen tulosten epävarmuustekijät

Alueellinen lähtötieto on pystytty huomioimaan työssä hyvin. Luontoselvityksen maastokäynnit on tehty luontoselvityksen riittävyyden (linnut, kasvillisuus, nisäkkäät, sammakot ja matelijat) kannalta soveltuvaan hyvään aikaan. Lepakkohavainnot saatiin tehtyä erityisen otolliseen aikaan elokuun lopussa. Maastokäynneillä tarkistettiin kaikki tärkeät luontotyytit sekä tehtiin tarvittavat havainnot.

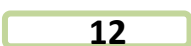
Luontoselvityksen tiedot koostuvat kevät- ja kesälajistosta, joten kesän 2018 havaintojakso oli kokonaisuudessaan hyvä. Siten luontoselvityksen epävarmuustekijät ovat hyvin pienet.

6 LÄHTEET

- Hanski, Ilpo (toim.) 2006. Liito-oravan, *Pteromys volans*, Suomen kannan koon arviointi. Loppuraportti. Luonnontieteellinen keskusmuseo. 35 s.
- Hämet-Ahti, Leena ym. 1998. Retkeilykasvio. Helsinki. 657 s.
- Laine, Lasse ym. 2000. Suomalainen lintuopas. Jyväskylä 2000. 350 s.
- Lammi, Antti 1993. Pienvesien luonnonarvot ja niiden määrittäminen. Vesi- ja ympäristöhallituksen monistesarja, Nro 497. Vesi- ja ympäristöhallitus, Helsinki 1993. 36 s. + 3 liitettä.
- Nosto Consulting Oy 2018. Långholmenin ranta-asemakaavan lähtöaineisto. Turku 2018. Sähköpostitse saadut kartat ja tiedot.
- Maa- ja metsätalousministeriö & Ympäristöministeriö 2004. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen määrittäminen ja turvaaminen metsien käytössä. Ohje. 7 s. Helsinki.
- Maanmittauslaitos 2018. Kiinteistötietojärjestelmä www.ktj.fi
- Metsäkeskus Tapio 1998. Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. 189 s.
- Retkikartta 2018. www.retkikartta.fi 2018.
- Suomen ympäristökeskus, 2018a. EU:n lintudirektiivin liitteen I linnut www.ymparisto.fi
- Suomen ympäristökeskus, 2018b. EU:n luontodirektiivin liitteen II, IVa lajit www.ymparisto.fi
- Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö 2015. Lintujen ja nisäkkäiden Punaiset listat 2015. http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Uhanalaiset_lajit/Lintujen_ja_nisakkaiden_punaiset_listat_2015
- Ympäristöministeriö 1989. Luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet Turun ja Porin läänissä. Työryhmän mietintö. Vesi- ja ympäristöhallitus, sarja A 210. Helsinki 1995. 321 s.
- Ympäristöministeriö 1992. Arvokkaat maisema-alueet. Maisema-alue työryhmän mietintö II. Ympäristönsuojeluosaston mietintö 66/1992. Helsinki 1992. 229 s.
- Ympäristöministeriö 1992. Maisemanhoito. Maisema-alue työryhmän mietintö I. Ympäristönsuojeluosaston mietintö 66/1992. Helsinki 1992. 186 s. + 4 liitettä.
- Ympäristöministeriö 2003. Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelma luonnonsuojelubiologiset kriteerit. Suomen ympäristö 634. Helsinki 2003. 62 s. + 3 liitettä.

	Selvitysalueen raja
	Viiksisiiipan/Isoviiksisiiipan havaintopaikka
	Korvayökön havaintopaikka
	Lepakkojen havaitut ruokailualueet
	Lepakkojen siirtymäreitit
	Lepakkojen tutkimuspaikka, - ei lepakoita
	Istutuskuusikot – niittyä/peltoa vielä 1970-luvulla
	Niittyä – heinävaltainen (peltoa vielä 1970-luvulla)
	Rantaniitty (paikallista arvoa)
	Rehevä lehtolaikku OMaT (paikallista arvoa)
	Tärkeimmät lintualueet (paikallista arvoa)
	Leveä polku
	Kallioketo (paikallista arvoa)
	Avonaista kalliomaata (pintamaata ohuelti)

Kunta Kemiönsaari	Sijainti Långholmen	Rn:o useita kiinteistöjä	Tunnus -	
Rakennustoimenpide Asemakaava			Piirustuslaji Luontoselvitys	Juokseva No 1/1
Kohteen nimi ja osoite Långholmenin ranta-asema kaava Långholmenin saari KEMIONSAARI			Piirustuksen sisältö Luontoselvityskartta	Mittakaava 1:2500
			Suunnittelu YMP	Työ No T201805
Suunnittelija KV Ympäristökonsultointi, Kai Vuorinen			PVM 7.9.2018	Yhteyshenkilö Kai Vuorinen, 0400 358 551